

Den Danske Begrebsordbog

1. udgave, 1. oplag

© 2014 Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

ISBN 978-87-7533-031-7

Hovedredaktør: Sanni Nimb

Projektleder: Lars Trap-Jensen

Redaktører: Henrik Lorentzen, Liisa Theilgaard, Thomas Troelsgård

Tilsyn: Dorthe Duncker, Kjeld Kristensen, Peter Zeeberg

Grafisk form: Carl-H.K. Zakrisson

Ombrydning: Rosendahls – Schultz Grafisk A/S

Skrift: Swift og Kievit

Papir: Arctic Volume White 90 g

Tryk: Narayana Press

Indbinding: Buchbinderei S.R. Büge

Udgivet i kommission på Syddansk Universitetsforlag

Udarbejdelsen er bekostet af Carlsbergfondet

dsl.dk

Indledning

Bogens tilblivelse

Den Danske Begrebsordbogs overordnede inddeling i kapitler og afsnit er som udgangspunkt inspireret af den 8. udgave af Franz Dornseiffs *Der Deutsche Wortschatz nach Sachgruppen* (2004), der udkom første gang i 1934 og ikke har ændret sin grundlæggende struktur væsentligt siden. En del af afsnittene er dog udeladt af enten historiske eller kulturelle grunde, ligesom en række andre afsnit er tilføjet i et bevidst forsøg på at afspejle et dansk-sprog og mere tidssvarende syn på verden.

Selve ordforrådet i begrebsordbogen stammer for langt størstedelens vedkommende fra *Den Danske Ordbog*, men er suppleret med ca. 5.000 ord og udtryk, heraf ca. 1.300 proprier (primært navne på lande, hovedstæder og danske byer). Af kilder der blev inddraget i suppleringen af ordforrådet fra *Den Danske Ordbog*, skal nævnes *Dansk Synonymordbog* (1997) samt begrebsordbogens forgænger, Harry Andersens *Dansk Begrebsordbog* (1945), der også i store træk byggede på Dornseiffs struktur, og hvis ordstof vi som hovedregel har konsulteret. Retskrivningen følger *Retskrivningsordbogen* (2012).

Begrebsordbogen indeholder i alt ca. 112.000 forskellige ord og udtryk, heraf ca. 30.000 flerordsforbindelser. Da mange ord optræder i flere afsnit, indeholder den i alt 192.000 ord og udtryk.

Grupperne af betydningsmæssigt beslægtede ord er opbygget på baggrund af de oplysninger man finder i *Den Danske Ordbogs* beskrivelse af det danske ordforråd. Al information i denne ordbog er blevet inddraget i arbejdet med at etablere grupper af betydningsmæssigt beslægtede ord, naturligt nok dens mange synonymer, men i høj grad også de ord der indgår i ordbogens definitioner og eksempler, samt de enkelte orddele som en stor del af det danske ordforråd er sammensat af. Desuden er en række underliggende oplysningstyper der ikke er tilgængelige for den almindelige bruger af *Den Danske Ordbog*, blevet udnyttet, for eksempel oplysninger om et ords faglige tilhørsforhold og oplysninger om ordets nærmeste overbegreb. Redaktørerne af

Den Danske Ordbog kunne i sin tid forudse fremtidige anvendelsesmuligheder af netop sådanne oplysninger, og dette har været til stor nytte i arbejdet med *Den Danske Begrebsordbog*. Derudover har redaktionen i høj grad udnyttet de erfaringer som DSL gjorde sig ved arbejdet med at udvikle et leksikalsk-semantic network, det danske WordNet *DanNet*, i samarbejde med Center for Sprogteknologi ved Københavns Universitet i årene 2004-2008. Blandt andet kunne store grupper af ord med samme overbæreb, for eksempel alle sygdomme, planter, dyr, køretøjer og bygninger, udtrækkes direkte fra *DanNet* til de relevante afsnit i begrebsordbogen og efterfølgende færdigredigeres.

Afsnittenes opbygning

Ord og udtryk blev i første redaktionsrunde grupperet ud fra deres betydning uanset ordklasse, for eksempel *grædefærdig* og *på grådens rand* i én betydningsgruppe og *græde* og *gråd* i en anden, beslægtet betydningsgruppe. Et typisk afsnit kunne efter første runde bestå af en gruppe handlinger (*græde*, *tude*, *grådanfald*, *grædetur*), en gruppe personer (*tudefjæs*, *tudesidse*, *klynkehoved*) og en gruppe egenskaber ved personerne (*grådlabilitet*, *klynkevorn*, *have let til tårer*). Denne gruppering påtænkes udnyttet i senere digitale anvendelser af materialet.

Grupperne blev efterfølgende splittet op og præsenteres i bogen under fem ordklassegrupper. Indenfor hver gruppe er betydningsskift markeret tydeligt i form af fremhævede nøgleord, for eksempel fra rækken af substantiver med betydningen 'handling' til rækken af substantiver med betydningen 'person'.

En begrebsordbog er i høj grad et subjektivt værk. En opstilling af betydningsgrupper og en rækkefølge af ord der baserer sig på betydning, kan etableres på adskillige måder, men i *Den Danske Begrebsordbog* har definitionerne i *Den Danske Ordbog* været det faste holdepunkt i opstillingen af grupperne, hvilket sikrer at en etableret forståelse af de enkelte ord ligger bag grupperingen. Vi har ønsket at afspejle en almensproglig, tidsvarende forståelse af verden, men har også skelet til faglige kriterier når dette var os muligt ud fra definitionerne og de encyklopædiske oplysninger i *Den Danske Ordbog*. På nogle områder i begrebsordbogen ville fagfolk sandsynligvis have valgt en anden gruppering, men det er vigtigt at understrege at dette værk ikke har et terminologisk sigte.

Betydningsordning og nøgleord

Rækkefølgen af ord med nært beslægtet betydning er fastlagt ud fra tre principper der går hånd i hånd, og bygger på en vurdering i hvert enkelt tilfælde:

- De mest generelle ord og udtryk kommer før de mere specifikke betydninger, for eksempel *hund* før *sporhund* og *tøj* før *dametøj*
- Udbredte ord og udtryk i sproget står før mere sjældne ord og udtryk, for eksempel *hund* før *menneskets bedste ven* og *påklædning* før *klædebon*
- Umarkerede ord og udtryk kommer før sprogbrugsmarkerede ord og udtryk, for eksempel *hund* før *køter* og *tøj* før *kluns*

Større betydningsskift er markeret med nøgleord i teksten, for eksempel som nævnt ovenfor mellem handlinger og personer. Nøgleordet er ofte et overbegreb. Et eksempel er *sportstøj*, der er overbegreb til, og fungerer som overskrift for, en lang række ord (*træningsdragt*, *joggingdragt* osv.), hvoraf nogle er yderligere inddelt i mindre grupper. Disse undergrupper indledes af andre nøgleord der markerer mindre betydningsskift:

sportstøj, træningsdragt, joggingdragt, .. • **badetøj**, badedragt, badebukser, .. • **løbesko**, balletsko, pigsko, .. • **skitøj**, skidragt, skijakke, ..

Hvor *badetøj* og *skitøj* også er overbegreber til den række af ord der følger efter, er *løbesko* derimod et eksempel på et nøgleord af en anden type: Det er ikke overbegreb til de efterfølgende ord (*balletsko*, *pigsko*, *fodboldstøvle*, ..), men markerer et skift i betydning fra ordgruppen umiddelbart før.

Kommentarer

Sprogbrugsmarkører fra *Den Danske Ordbog* er blevet klassificeret i otte typer der efterfølgende er indsat som kommentarer i begrebsordbogen og tilpasset lokalt i de enkelte ordgrupper ud fra en vurdering af hvilke omgivelser de optræder i. For eksempel har et uformelt ord i en gruppe af i øvrigt neutrale ord typisk bevaret sprogbrugsmarkøren fra *Den Danske Ordbog*, hvorimod en større gruppe af udelukkende uformelle ord og udtryk ikke er forsynet med kommentarer. Dette er gjort ud fra den antagelse at sprogborgen i disse tilfælde kan udledes af den samlede gruppes eller endda hele afsnittets betydning. For eksempel

indeholder afsnit 10.58 Ikke bryde sig om, antipati mange ned-sættende ord som vi ikke har fundet det nødvendigt at sætte kommentarer ved.

Henvisninger

I hvert af de 888 afsnit som begrebsordbogen består af, har vi indsat en række henvisninger til andre afsnit i bogen som vi mener har umiddelbar betydningsmæssig relevans for begrebsområdet i det pågældende afsnit. For eksempel er der henvisning fra afsnittet 20.4 Fratrædelse til afsnittet 20.36 Pension og fra 19.16 Radio og tv til 15.55 Kendt, indflydelsesrig. De afsnit der henvises til, kan også behandle begrebsområdet fra en anden vinkel (som når der henvises fra 19.16 Radio og tv til 12.49 Kommunikation, presse). De kan også uddybe det område afsnittet behandler, dvs. indeholde mere specifikke ord indenfor samme begrebsområde, for eksempel når der henvises fra 19.28 Militærudstyr til 19.26 Skydevåben, men ofte må man i stedet selv finde sådanne ord ved at orientere sig i naboafsnittene i samme kapitel. Der er således ingen henvisninger fra 2.13 Menneske til 2.14 Mand, 2.15 Kvinde og 2.16 Børn og unge i kapitel 2, idet sammenhængen mellem afsnittene alene fremgår af deres rækkefølge i kapitlet.

Indeks

Ordbogens indeks er udtrukket automatisk fra de 888 afsnit og indeholder ca. 83.000 indgange (opslagsord) og ca. 22.000 underordnede indgange i form af flerordsudtryk. I indekset henvises der fra opslagsordet til nærmest foregående nøgleord i et bestemt afsnit, selve afsnitsnummeret samt den ordklasse i afsnittet som ordet er placeret under, for eksempel ved opslagsordet *7-tal* til nøgleordet *karakter* i afsnit 4.33 under substantiver. Homografer, for eksempel (*en*) *tale* og (*at*) *tale*, behandles som ét opslagsord uanset ordklasse. Ca. en fjerdedel af de flerordsudtryk der optræder i den systematiske del af begrebsordbogen, er ikke medtaget i indekset af pladshensyn. Det drejer sig typisk om friere ordforbindelser der ikke er nævnt i *Den Danske Ordbog*, som for eksempel *alle tiders chance* og *almen uvidenhed*. Enkeltordene i disse udtryk (*alle tiders*, *chance*, *almen*, *uvidenhed*) er som hovedregel repræsenteret i indekset. I alt indeholder indekset ca. 180.000 henvisninger.

Begrebsordbøger: baggrund og historie

For de fleste lyder en begrebsordbog måske som et nicheprodukt. Bliver man bedt om at slå et ord op i en ordbog, tænker de fleste nok først på en etsproget eller tosproget ordbog. Men sådan har det ikke altid været. Nogle af de første ordbøger vi kender til, var begrebsordbøger. De kendes fra antikkens Europa og fra andre af oldtidens kulturer der skrev på kinesisk, arabisk og sanskrit. De første ordbøger bestod af lister med ord grupperet efter deres betydning, det vil sige inddelt i emneområder. Listerne kunne eksempelvis omhandle træer og blomster, fugle og dyr, slægtskabsbetegnelser eller stillingskategorier. Antikkens ordbøger afspejler den funktion de havde i samfundet: De havde et pædagogisk formål og blev brugt som den tids lærebøger til undervisning af romerske eller græske drengebørn.

Senere blev interessen for både alfabetisk og ikke-alfabetisk ordnede ordlister taget op igen. Den tidligste trykte ordbog stammer fra renæssancens Italien og kendes som *Introito e porta* (fra 1477) og *Solenissimo vochabuolista* (fra 1479). Det var en tysk-venetiansk parlør som var meget populær i tiden og udkom i mange oplag i slutningen af 1400-tallet og begyndelsen af 1500-tallet, i de senere udgaver med op til otte forskellige sprog. Emneopdelte ordlister var i det hele taget udbredt blandt tidens leksikografiske udgivelser. Ud af de ni danske ordbøger vi kender fra 1500-tallet, var de fem ikke-alfabetiske. Fra England kender vi John Whithals' *A shorte Dictionarie for yonge begynnere*, en populær engelsk-latinsk ordbog der blev flittigt benyttet som lærebog og udkom i mange udgaver. Den første tematiske ordbog der behandler dansk, er den skånske kannik og historiker Jon Tursens *Vocabularius rerum*, der udkom i 1561. Det var en latinsk-dansk ordbog ordnet i 44 emnemæssige afsnit foruden afsnit om verbernes bøjning, juridiske begreber og moralske fyndord.

Nyere begrebsordbøger

Det er dog først noget senere i historien, med englænderen Peter Mark Rogets *Thesaurus*, at begrebsordbogen for alvor får et gennembrud i sin moderne skikkelse: en ordbog hvor ordene er arrangeret efter deres emneområder og betydningsrelationer. Rogets værk udkom første gang i 1852 og har siden haft kolossal betydning for begrebsordbøgernes udvikling og brug. Desuden er ordbogen en af leksikografihistoriens største bestsellere: Den er solgt i mere end 40 millioner eksemplarer og er kommet i et utal af reviderede udgaver. Den første udgave, som det tog

Roget næsten 50 år at udarbejde, indeholdt 15.000 ord, mens den seneste udgave, udsendt i anledning af 150-året, rummer i alt 300.000 ord og udtryk (inklusive gengangere). Skønt læge af uddannelse brugte Roget hele sit liv på at indsamle og redigere sit værk. I sin levetid opnåede han at se det udkomme i 28 oplag, og bogen har været i handlen lige siden.

Roget's Thesaurus blev en stor inspirationskilde for alle senere begrebsordbøger. Det gælder ikke mindst for den førnævnte tyske, Franz Dornseiffs *Der deutsche Wortschatz nach Sachgruppen* fra 1934, og den eneste danske begrebsordbog i nyere tid, Harry Andersens *Dansk Begrebsordbog* fra 1945. Disse værker bygger i høj grad på hinanden i kronologisk rækkefølge, og også *Den Danske Begrebsordbog* står i gæld til dem hver især. Dornseiff var klassisk filolog og germanist og beklædte et professorat i Greifswald da hans begrebsordbog udkom første gang. Også den blev med det samme en succes. Han redigerede selv de følgende oplag indtil det femte i 1959, og siden er den kommet i flere reviderede udgaver, senest 8. udgave fra 2004.

Dansk Begrebsordbog er i eftertiden især blevet forbundet med Harry Andersens navn, men den er i høj grad også resultatet af en anden mands arbejde. Skolelæreren Viggo Petersen brugte årtier på at indsamle ord og udtryk til sit værk, men han nåede ikke at færdiggøre det før sin død i 1929. Det efterladte manuskript nåede heldigvis ikke at blive glemt, men blev fundet frem efter nogle år og overgivet til universitetslektor Harry Andersen, som påtog sig ansvaret for at færdiggøre det til udgivelse. Det skete dog først i 1945 – efter en verdenskrig og en gennemgribende ændring af materialet, udført af skiftende grupper af akademikere under ledelse af Andersen. Især forenkledede Andersen værket så det fremstod mere stramt og ordknappt end oprindelig tænkt fra Viggo Petersens side. Måske var det også for knapt; i hvert fald kan det beskedne omfang anføres som en mulig årsag til at *Dansk Begrebsordbog* ikke fik samme succes i Danmark som Rogets og Dornseiffs tilsvarende værker fik i den engelsk- og tysksprogede verden. Om dette er årsagen, kan vi naturligvis ikke vide med sikkerhed. Til sammenligning udkom i 1930 Sven Casper Brings *Svenskt ordförråd ordnat i begrepps-klasser*, der altså tilhører nogenlunde samme generation som Dornseiff og Harry Andersen. Men på trods af værkets betydelige omfang blev heller ikke Brings ordbog nogen succes og er – ligesom Harry Andersens – aldrig siden udkommet i en revideret udgave. Det er svært at forklare hvorfor, men først og fremmest er det ærgerligt, for en begrebsordbog er et nyttigt værktøj at have ved sin side, især når man formulerer sig på skrift.

Begrebsordbogen som genre

Den alfabetisk ordnede betydningsordbog og den tematisk ordnede begrebsordbog er to sider af samme sag: en systematisk behandling af et sprogs ordforråd. Men de to ordbøger er indrettet forskelligt og bruges i forskellige situationer. Den klassiske, alfabetisk ordnede ordbog, betydningsordbogen, bruger man navnlig for at få en forklaring på et ord man har hørt eller er stødt på under læsningen af en tekst uden helt at have forstået betydningen eller brugen af det. Begrebsordbogen gør det omvendte og viser de sproglige betegnelser – ord og udtryk – der er knyttet til begreberne indenfor et bestemt emneområde. Der er byttet om på kendt og ukendt: I betydningsordbogen er ordet kendt og betydningen ukendt; i begrebsordbogen er betydningen kendt, mens betegnelserne for den er ukendte eller i hvert fald ikke fremme i bevidstheden. Indenfor leksikografien kalder man den første slags ordbøger for semasiologiske og den sidste for onomasiologiske. Begrebsordbogen er altså en onomasiologisk ordbog.

Begrebsordbøger overfor synonymordbøger

Begrebsordbogens nærmeste slægtning er synonymordbogen. Det at opregne ord indenfor samme emneområde – for eksempel navne på stjerner og planeter, dages og månedernes navne, sygdomme eller køkkenredskaber – indebærer at man anbringer ord der er betydningsmæssigt beslægtede, i den samme gruppe. Det gør begge ordbøger, men med den forskel at hvor synonymordbogen beskæftiger sig med en enkelt eller nogle få betydningsrelationer, favner begrebsordbogen bredere og beskæftiger sig med flere slags relationer. Begge ordbøger kan derfor bruges i situationer der minder om hinanden, typisk når man skal formulere sig og skrive tekster. Måske sidder man og har et ord lige på tungen, men kan ikke komme på det, eller man ønsker at variere sit sprog med en anden vending end den man lige har brugt. Her kan både en synonymordbog og en begrebsordbog hjælpe med at finde det rette ord.

Synonymordbogen tilbyder ord der kan bruges som alternativer til opslagsordet når man skriver en sætning. Under opslagsordet *bold* kan der i en synonymordbog for eksempel stå *kugle, bal, projektil*. En begrebsordbog går lidt længere i sin beskrivelse; den kan også bruges til at få et samlet overblik over ordforrådet indenfor et bestemt emneafgrænset felt. I *Den Danske Begrebsordbog* finder man eksempelvis *bold* i 9 forskellige afsnit

i bogen, nogle af dem svarende til forskellige betydninger af ordet (for eksempel 'kugle til at lege med' eller 'uformelt ord for hoved'), men den samme betydning kan godt optræde i flere afsnit, set under forskellige aspekter. I afsnit 17.24 Leg og legetøj står *bold* således i gruppen *bold, frisbee, badebold, basketball, fodbold, læderkugle, gummibold, læderbold, træ-kugle, glaskugle, marmorkugle*. I gruppen 3.11 Rund, buet står *bold* sammen med *kugle, cirkel, boble, knop, knude, æble* som mere associative eksempler på runde, tredimensionale ting. Og i 17.13 Gymnastik står ordet i gruppen *håndredskab, kølle, sjippetov, bold, tøndebånd, vimpel* som eksempel på rekvisitter der bruges indenfor rytmisk gymnastik.

Man kan se at *Den Danske Begrebsordbog*, på samme måde som synonymordbogen, angiver ord der i bestemte sammenhænge kan bruges i stedet for *bold*: "Hun skød elegant bolden/fodbolden/læderkuglen i nettet" refererer til den samme begivenhed uanset hvilket ord der bruges, men valget af ord har betydning for hvilken medbetydning eller stilistisk effekt sætningen har. Derudover bringer ordbogen også ord der er søskendebegreber. I sætningen "Hun kastede elegant bolden/vimplen/tøndebåndet op i luften" er det ikke den samme genstand der kastes op i luften hvis ordene byttes ud. Det er ikke helt den samme begivenhed der refereres til, og ordene er derfor ikke synonyme, men søskendebegreber, dvs. de har et fælles overbegreb ('gymnastikrekvisit'). Endelig finder man også eksempler på ord der er mere løst knyttet til hinanden, for eksempel når *bold* nævnes sammen med genstande med tilnærmelsesvis samme form (*kugle, cirkel, boble* osv.). Det gør at *begrebsordbogen* har bredere anvendelsesmuligheder end synonymordbogen.

Andre typer *begrebsordbøger*

De fleste *begrebsordbøger* indeholder ikke mange oplysninger om det enkelte ord. Sådan behøver det dog ikke at være, og der findes eksempler på *begrebsordbøger* der har både betydningsforklaringer, citater og oplysning om udtale og etymologi. Det er især nyttigt hvis ordbogen henvender sig til for eksempel elever med et andet modersmål eller dækker fagsprog på flere sprog – tænk på hvordan man kan bruge Wikipedia som en flersproglig *begrebsordbog*. Der er en tendens til at de forklarende *begrebsordbøger* beskriver et begrænset ordforråd, mens de opregnende stiller større krav til brugerens kompetence på det pågældende sprog. Til gengæld opregner den sidstnævnte type – som *Den Danske Begrebsordbog* tilhører – mange ord og giver derved brugeren mulighed for at finde frem til sprogets finere nuancer.

Indeks og nøgleord i begrebsordbøger

Tanken om at kunne indfange og klassificere verden og eksistensen i ét samlet system går tilbage til Roget og den tid han levede i. Roget selv var påvirket af oplysningstidens tanker og John Lockes filosofiske teorier. For Locke førte menneskets sanseerfaringer og refleksioner til hvad han kaldte "idéer" der udtrykkes i ord, og Roget bruger også ordet *idéer* om det ordnende princip for sit værk, frem for *betydning* eller *begreb*: Systemet i tesaurusen er "en klassifikation af idéer som kan udtrykkes i ord". Opdelingen af verden i kapitler og afsnit var af afgørende betydning for Roget, og han redegjorde i detaljer for opdelingen i forordet til førsteudgaven i 1852.

Derimod hører man ikke noget om et indeks. Roget var overbevist om at den læser der gjorde sig fortrolig med opbygningen af værket, ville være i stand til at finde det ønskede ord "guided by intuition" og kun som en sidste udvej ville benytte sig af indekset. I dag er vi tilbøjelige til at opfatte det omvendt: Den overordnede opdeling af verden er umiddelbart mindre væsentlig, hvorimod hurtig tilgang via et udførligt indeks og det søgte ords nærmeste naboer er afgørende for om brugerne kan finde det de leder efter. Rogets egne notesbøger, hvori han gennem 50 år skrev sine iagttagelser ned, indeholdt ikke noget indeks, og i førsteudgaven spiller indekset ikke nogen central rolle, for eksempel indeholder det slet ikke idiomer og andre flerordsforbindelser.

Først meget senere, i 1879, tog Rogets søn og arvtager som redaktør, John Lewis Roget, initiativ til at udvide indekset så det omfattede alle ord og de fleste flerordsudtryk. Det voksede derved i omfang til at udgøre halvdelen af værket sådan som det er almindeligt i alle senere udgaver.

Brugen af nøgleord er et langt senere påfund der først kom med i 1962-udgaven af *Roget's Thesaurus*. Fordi ordforrådet havde vokset sig så stort, var nøgleordene en stor hjælp for brugerne til at finde ud af hvor de skulle begynde at lede efter det rette ord. Begrebsordbøger som Dornseiffs og Harry Andersens har ingen intern ordning indenfor de enkelte betydningsgrupper, men anfører ordene i alfabetisk rækkefølge. Andersen bruger slet ikke nøgleord, mens Dornseiff bruger en slags nøgleord, der dog ikke har nogen særlig typografisk markering. Den alfabetiske rækkefølge gør det til gengæld lettere at finde et bestemt ord i en betydningsgruppe.

Selv om *Den Danske Begrebsordbog* har taget udgangspunkt i Dornseiffs begrebsordbog hvad angår kapitel- og afsnitsstruktur, minder den hvad angår intern ordning og nøgleord, mest om Roget: Den indeholder mange ord og udtryk ordnet efter betydning i hvert afsnit, og nøgleordene er derfor nyttige når brugeren skal navigere og orientere sig i de længere afsnit.

Begrebsordbogens brug

Den Danske Begrebsordbogs primære brug er søgning via indekset og nøgleordene efter ord der kan stå i stedet for et ord man kender, men den vil også være nyttig at slå op i når man leder efter idéer til en tale eller en lejlighedssang, når man løser krydsord, eller hvis man ønsker at udvide sit ordforråd indenfor bestemte områder.

Selvom ordbogen ikke forklarer ordene enkeltvis, får man ud fra selve rækkefølgen og omgivelserne en del at vide om ordenes betydning forudsat at man kender andre ord i nærheden. Noget tilsvarende kan siges om de overordnede afsnit og kapitler som ordbogen er inddelt i. Hvis man er i tvivl om ordenes betydning og brug, kan det anbefales at slå dem op i *Den Danske Ordbog* eller en anden betydningsordbog.

Udover søgning efter et bestemt ord håber vi også at nogle vil finde fornøjelse i bare at læse hele afsnit igennem og lade sig fascinere af sprogets rigdom og udtrykskraft når øjet passerer hen over den næsten endeløse række af ord der nok ligner hinanden, men under læsningen afløses af stadig nye nuancer i en forhåbentlig intuitivt meningsfuld rækkefølge.

Den interesserede læser kan i øvrigt konsultere litteraturoversigten og dér finde en række værker som dels har haft betydning ved udarbejdelsen af *Den Danske Begrebsordbog*, dels har været benyttet som kilder for indledningen.

Litteratur

Begrebsordbøger

<i>Dansk Begrebsordbog</i> . Harry Andersen. København: Munksgaard 1945.	<i>Roget's Thesaurus</i> . Peter Mark Roget (150th anniversary edition edited by George Davidson). London: Penguin 2002.
<i>Der deutsche Wortschatz nach Sachgruppen</i> . Franz Dornseiff (8. Auflage von Uwe Quasthoff). Berlin/New York: Walter de Gruyter 2004.	<i>Svenskt ordförråd ordnat i begreppsklasser</i> . Sven Casper Bring. Stockholm: Hugo Gebers Förlag 1930.
<i>Ord og begreper</i> . Norsk tesaurus. Johan Hammond Rosbach. Oslo: Pax 2001.	

Andre ordbøger og opslagsværker

DanNet. Bolette Sandford Pedersen, Sanni Nimb, Nicolai Hartvig Sørensen, Anna Braasch, Henrik Lorentzen & Lars Trap-Jensen. Online: <wordnet.dk> 2008.

Dansk fremmedordbog. Karl Hårbøl, Jørgen Schack & Henning Spang-Hanssen. København: Munksgaard 1997.

Dansk Synonymordbog. Ulla Albeck, Mikal Rode & Erik Timmermann. 8. udgave ved Leo Nielsen. København: J.H. Schultz Information 1997.

Den Danske Ordbog. København: Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og Gyldendal 2003-2005. Online: <ordnet.dk/ddo> 2009.

Den Store Danske. Gyldendals åbne encyklopædi. Online: <denstoredanske.dk> 2009.

Ordbog over det danske Sprog. Bind 1-28 1919-1956. Supplement 1-5 1991-2005. København: Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og Gyldendal. Online: <ordnet.dk/ods>.

Politikens Synonymordbog. 14. udgave ved Jørgen Nørby-Jensen. København: JP/Politikens Forlagshus A/S 2006.

Retskrivningsordbogen. 4. udgave. København: Dansk Sprognævn 2012.

Synonymordbog. Thomas Ingemann under medvirken af Henrik Andersson, Marianne Holmen, Jan Heegård Petersen & Kirsten Sydendal. København: Gyldendal 2011.

Litteratur om begrebsordbøger

Boeck, Simon Skovgaard: *Fire tematiske ordbøger fra dansk renaissance*. Ph.d.-afhandling. København: Københavns Universitet 2009.

Carlsen, Otto: *Har du greb om Thesaurus? Tag den i brug, og begynd her!* Aalborg: Dove Art forlag 2013.

Grundtvig, Vilhelm: Indledning, i Harry Andersen: *Dansk Begrebsordbog*, s. 1-32. København: Munksgaard 1945.

Hüllen, Werner: Dictionaries of synonyms and thesauri, i Anthony P. Cowie (red.): *The Oxford History of English Lexicography*. Vol. II, s. 25-46. Oxford: Oxford University Press 2009.

Marello, Carla: The Thesaurus, i Franz Josef Hausmann, Oskar Reichmann, Herbert Ernst Wiegand & Ladislav Zgusta (red.): *Wörterbücher, Dictionaries, Dictionnaires*, s. 1083-1094. Berlin, New York: Walter de Gruyter 1990.

Litteratur om *Den Danske Begrebsordbog*

Lorentzen, Henrik, Sanni Nimb & Thomas Troelsgård: At have begrebskabt om noget – om Den Danske Begrebsordbog, i Ruth V. Fjeld & Marit Hovdenak (red.): *Nordiske studier i leksikografi 12. Rapport fra Konferanse om leksikografi i Norden*, s. 303-326. Oslo: Nordisk Forening for Leksikografi/Novus Forlag 2014.

Nimb, Sanni: Semantiske relationer i en ny dansk begrebsordbog: genbrug på tværs af ordbøger, i Henrik Lorentzen & Ruth V. Fjeld (red.): *LexicoNordica 18 – Onomasiologiske ordbøger i Norden*, s. 135-155. Nordisk Forening for Leksikografi 2011.

Nimb, Sanni: Leksikalsk-semantisk information i en ny dansk begrebsordbog, i Dorthe Duncker, Anne Mette Hansen & Karen Skovgaard-Petersen (red.): *Betydning & Forståelse. Festskrift til Hanne Ruus*, s. 251-266. København: Københavns Universitet, Selskab for Nordisk Filologi 2013.

Nimb, Sanni, Lars Trap-Jensen & Henrik Lorentzen: The Danish Thesaurus: Problems and Perspectives, i Andrea Abel, Chiara Vettori & Natascia Ralli (red.): *Proceedings of the XVI EURALEX International Congress: The User in Focus*, s. 191-199. Bolzano/Bozen: EURAC Research 2014.

Trap-Jensen, Lars: Dansk begrebsordbog: baggrund og metode, i Henrik Lorentzen & Ruth V. Fjeld (red.): *LexicoNordica 18 – Onomasiologiske ordbøger i Norden*, s. 183-197. Nordisk Forening for Leksikografi 2011.

Kapitel- og afsnitsoversigt

1 Natur og miljø

- 1.1 Universet
- 1.2 Himmellegermer
- 1.3 Jorden
- 1.4 Klima
- 1.5 Vejr, luft
- 1.6 Klart vejr, godt vejr
- 1.7 Vind, blæst
- 1.8 Gråvejr, skumring
- 1.9 Regn, uvejr
- 1.10 Vintervejr
- 1.11 Egn, by
- 1.12 Danske byer og kommuner
- 1.13 Verdenshjørner
- 1.14 Fastland, landskab
- 1.15 Jordlag
- 1.16 Jordstykke
- 1.17 Kystområde, ø
- 1.18 Vandløb, farvand
- 1.19 Vådområde, sump
- 1.20 Økologi, miljøbeskyttelse
- 1.21 Stof, konsistens
- 1.22 Blanding
- 1.23 Ublandet
- 1.24 Affald, forurening

2 Liv

- 2.1 Vegetation
- 2.2 Plantearter
- 2.3 Plantedele
- 2.4 Landbrug, havebrug
- 2.5 Frugtbar
- 2.6 Ufrugtbar
- 2.7 Dyreliv
- 2.8 Dyrers legemsdele
- 2.9 Dyrearter
- 2.10 Dyreavl
- 2.11 Dyresygdomme
- 2.12 Jagt og fiskeri
- 2.13 Menneske
- 2.14 Mand
- 2.15 Kvinde
- 2.16 Børn og unge
- 2.17 Voksen
- 2.18 Alderdom

- 2.19 Liv
- 2.20 Søvn
- 2.21 Vågen
- 2.22 Kropsfornemmelse
- 2.23 Følelseløshed, bedøvelse
- 2.24 Sundhed
- 2.25 Menneskets krop
- 2.26 Menneskets udseende
- 2.27 Personlig hygiejne, skønhedspleje
- 2.28 Forplantning
- 2.29 Sex og begær
- 2.30 Graviditet
- 2.31 Prævention og abort
- 2.32 Fødsel, adoption
- 2.33 Afføring, kropsvæsker
- 2.34 Udmattelse, svaghed
- 2.35 Bedring
- 2.36 Ildebefindende
- 2.37 Sygdom
- 2.38 Psykiske lidelser
- 2.39 Læsion, skade
- 2.40 Behandling, helbredelse
- 2.41 Sundhedspersonale
- 2.42 Medicin
- 2.43 Sundhedsvæsen
- 2.44 Psykologi
- 2.45 Giftstoffer
- 2.46 Alkoholmisbrug
- 2.47 Stofmisbrug
- 2.48 Død
- 2.49 Drab
- 2.50 Selvmord
- 2.51 Begravelse

3 Rum, form

- 3.1 Rum, udstrækning
- 3.2 Beliggenhed, sted
- 3.3 Tilstedeværelse
- 3.4 Fravær, væk
- 3.5 Overalt
- 3.6 Fjern
- 3.7 Nær
- 3.8 Lodret
- 3.9 Vandret

- 3.10 Skrå
- 3.11 Rund, buet
- 3.12 Hjørne, vinkel
- 3.13 Parallel
- 3.14 Krydse
- 3.15 Understøtte
- 3.16 Hænge, svæve
- 3.17 Ydre, udvendig
- 3.18 Indre, indvendig
- 3.19 Dække, lag
- 3.20 Fyld
- 3.21 Bar
- 3.22 Grænse, rand
- 3.23 Omgive
- 3.24 Imellem
- 3.25 Foran
- 3.26 Bagved
- 3.27 Centrum
- 3.28 Side
- 3.29 Venstre
- 3.30 Højre
- 3.31 Overfor
- 3.32 Oppe
- 3.33 Nede
- 3.34 Række
- 3.35 Brud, mellemrum
- 3.36 Orden
- 3.37 Uorden
- 3.38 Glat
- 3.39 Ru
- 3.40 Blød
- 3.41 Skarp, spids
- 3.42 Stump
- 3.43 Åben
- 3.44 Lukket
- 3.45 Harmonisk
- 3.46 Uharmonisk

4 Størrelse, mængde, tal, grad

- 4.1 Størrelse, omfang
- 4.2 Stor
- 4.3 Tiltage
- 4.4 Lille
- 4.5 Aftage
- 4.6 Lang

4.7 Kort
 4.8 Bred
 4.9 Smal
 4.10 Tyk
 4.11 Tynd
 4.12 Høj
 4.13 Lav
 4.14 Dyb
 4.15 Lavvandet
 4.16 Areal
 4.17 Mængde
 4.18 Materiale, forråd
 4.19 Indhold, rummål
 4.20 Mange, meget
 4.21 Fuld
 4.22 For meget
 4.23 Tilstrækkelig
 4.24 Lidt, få
 4.25 For lidt
 4.26 Ingenting
 4.27 Lige så stor
 4.28 Tilføje
 4.29 Fjerne, formindske
 4.30 Rest
 4.31 Forene, samle
 4.32 Adskille, dele op
 4.33 Tal
 4.34 En
 4.35 To
 4.36 Tre
 4.37 Fire osv.
 4.38 Uendelig
 4.39 Helhed
 4.40 Del
 4.41 Slags
 4.42 Tilhørende
 4.43 Ikke tilhørende
 4.44 Høj grad
 4.45 Højere grad
 4.46 Mindre grad

5 Forhold, egenskab

5.1 Eksistens
 5.2 Mulig
 5.3 Umulig
 5.4 Sandsynlig
 5.5 Usandsynlig
 5.6 Sikker
 5.7 Usikker
 5.8 Beskaffenhed, art
 5.9 Egenskab
 5.10 Væsentlig
 5.11 Omstændighed, forhold
 5.12 Fare
 5.13 Sikkerhed

5.14 Relation, sammenhæng
 5.15 Absolut
 5.16 Identitet
 5.17 Ens
 5.18 Ligne
 5.19 Efterligne, kopiere
 5.20 Regel
 5.21 Undtagelse
 5.22 Forskellig
 5.23 Mangfoldighed
 5.24 Modsætning
 5.25 Forandring
 5.26 Foranderlig
 5.27 Udvikling, fremgang
 5.28 Tilbagegang
 5.29 Pludselig forandring
 5.30 Skifte, afløsning
 5.31 Erstatning
 5.32 Omslag
 5.33 Årsag
 5.34 Betingelse, forudsætning
 5.35 Uden årsag
 5.36 Virkning
 5.37 Kraft
 5.38 Voldsom
 5.39 Svag
 5.40 Tilblivelse, opståen
 5.41 Tilbagevenden, fornyelse
 5.42 Oprindelse
 5.43 Ødelæggelse
 5.44 Ophør
 5.45 Bevarelse
 5.46 Begivenhed
 5.47 Skæbne, tilfælde
 5.48 Held
 5.49 Modgang

6 Tid

6.1 Tidsrum
 6.2 Livsperiode, alder
 6.3 Tidspunkt
 6.4 Klokkeslæt, dato
 6.5 Tidligt tidspunkt
 6.6 Midtvejs
 6.7 Sent tidspunkt
 6.8 Aldrig
 6.9 Altid
 6.10 Langvarig
 6.11 Varig, bestandig
 6.12 Kortvarig, forgængelig
 6.13 Tidsmåling
 6.14 Før, tidligere
 6.15 Efter, senere
 6.16 Samtidig
 6.17 Straks

6.18 Overgangstid
 6.19 Nutid
 6.20 Fortid
 6.21 Nær fortid
 6.22 Fjern fortid
 6.23 Fremtid
 6.24 Nær fremtid
 6.25 Fjern fremtid
 6.26 Ny
 6.27 Gammel
 6.28 Gentagelse
 6.29 Sjælden
 6.30 Undertiden
 6.31 Ofte
 6.32 Uregelmæssig
 6.33 Regelmæssig
 6.34 Kontinuitet
 6.35 Tidlig, præcis
 6.36 I rette tid
 6.37 I utide
 6.38 Forsinket

7 Sansindtryk, tilstandsformer

7.1 Synlig
 7.2 Fremtoning
 7.3 Usynlig
 7.4 Lys, glans
 7.5 Lyskilde
 7.6 Halvmørke
 7.7 Mørke
 7.8 Gennemsigtig
 7.9 Halvgennemsigtig
 7.10 Uigennemsigtig
 7.11 Se
 7.12 Optiske instrumenter
 7.13 Svagsynet, dårligt syn
 7.14 Blind
 7.15 Farve
 7.16 Farveløs
 7.17 Hvid
 7.18 Sort
 7.19 Grå
 7.20 Brun
 7.21 Rød
 7.22 Grøn
 7.23 Gul
 7.24 Orange
 7.25 Blå
 7.26 Lilla
 7.27 Flerfarvet
 7.28 Lyd
 7.29 Genlyd
 7.30 Kraftig lyd
 7.31 Svag lyd

7.32 Lydløs
 7.33 Knald
 7.34 Længerevarende og gentagne lyde
 7.35 Bilyd, mislyd
 7.36 Dyrelyde
 7.37 Stemme
 7.38 Høre
 7.39 Døv, hørehæmmet
 7.40 Varme
 7.41 Svede
 7.42 Ild
 7.43 Brændstof
 7.44 Kulde
 7.45 Fryse
 7.46 Mærke, føle på
 7.47 Tung, vægt
 7.48 Let
 7.49 Fast, tæt
 7.50 Hård
 7.51 Elastisk
 7.52 Sej
 7.53 Sprød, skør
 7.54 Løs
 7.55 Pulver
 7.56 Tyktflydende, grødet
 7.57 Fedtet
 7.58 Væske
 7.59 Flyde, strømme
 7.60 Fugtig, våd
 7.61 Tør
 7.62 Skum, boble
 7.63 Luftform, fordampning
 7.64 Vejrtrækning, ventilation

8 Sted og bevægelse

8.1 Opholdssted, beboet sted
 8.2 Bosætte sig
 8.3 Flytning
 8.4 Bevægelse
 8.5 Standse
 8.6 Godstrafik, forsendelse
 8.7 Postvæsen
 8.8 Persontransport
 8.9 Trafik, færdselsregler
 8.10 Trafikuheld
 8.11 Vej, gade, plads
 8.12 Motorkøretøj
 8.13 Cykel
 8.14 Vogn
 8.15 Jernbane
 8.16 Skib
 8.17 Flyvemaskine
 8.18 Rumfart
 8.19 Hurtig bevægelse

8.20 Langsom bevægelse
 8.21 Flytte, slå til
 8.22 Fjedre, springe tilbage
 8.23 Styre mod, retning
 8.24 Omvej
 8.25 Gå foran
 8.26 Trække
 8.27 Følge
 8.28 Fremad, forover
 8.29 Tilbage, baglæns
 8.30 Fjerne sig
 8.31 Nærme sig
 8.32 Røre ved
 8.33 Ankomme
 8.34 Mødes, støde sammen
 8.35 Spredde
 8.36 Ind
 8.37 Ud
 8.38 Igennem
 8.39 Placere mellem
 8.40 Hen over, overskride
 8.41 Op
 8.42 Ned
 8.43 Rundt
 8.44 Frem og tilbage
 8.45 Uregelmæssig bevægelse

9 Vilje og handling

9.1 Trang, last
 9.2 Vilje
 9.3 Være nødt til
 9.4 Villig
 9.5 Modvillig
 9.6 Beslutsom
 9.7 Tvivlrådig, forvirret
 9.8 Stædig
 9.9 Fleksibel
 9.10 Uberegnelig, impulsiv
 9.11 Valg
 9.12 Foranledning, bevæggrund
 9.13 Påskud
 9.14 Hensigt, formål
 9.15 Plan
 9.16 Uforvarende, planløst
 9.17 Aktiv
 9.18 Passiv
 9.19 Opgive, give afkald på
 9.20 Handle, agere
 9.21 Udføre et stykke arbejde
 9.22 Metode
 9.23 Forberedelse
 9.24 Uforberedt
 9.25 Forsøge, prøve
 9.26 Begynde
 9.27 Fortsætte

9.28 Vane
 9.29 Uvant
 9.30 Afbryde
 9.31 Ufuldendt
 9.32 Fuldende
 9.33 Ro, hvile
 9.34 Energi, handlekraft
 9.35 Iver, ihærdighed
 9.36 Hast, hastværk
 9.37 Anstrengelse
 9.38 Dovenskab
 9.39 Omhu
 9.40 Skødesløs
 9.41 Vigtig
 9.42 Uvigtig
 9.43 Nyttig
 9.44 Lukrere, udnytte
 9.45 Nytteløs
 9.46 Ulempe, bagslag
 9.47 Dygtighed, behændighed
 9.48 Inkompetence
 9.49 Let, enkel
 9.50 Svær, vanskelig
 9.51 Kvalitet, perfekt
 9.52 Forbedre
 9.53 Reproducere
 9.54 Middelmådig
 9.55 Værdiløs, ringe
 9.56 Ødelægge
 9.57 Holde ren
 9.58 Grise, svine
 9.59 Samarbejde
 9.60 Medvirke, deltage
 9.61 Hjælp
 9.62 Ombytte
 9.63 Forhindre
 9.64 Direkte vej
 9.65 På afveje
 9.66 Krav
 9.67 Middel
 9.68 Benyttelse, forbrug
 9.69 Ikke i brug
 9.70 Misbrug

10 Følelser

10.1 Bevidsthed, sjæleliv
 10.2 Karakter, sindelag
 10.3 Følelse, sindsstemning
 10.4 Føle, fornemme
 10.5 Sindsbevægelse, ophidselse
 10.6 Følsomhed
 10.7 Uligevægt, ude af balance
 10.8 Rolig, upåvirkelig
 10.9 Godt kunne lide, føle lyst til
 10.10 Begejstre, glæde

10.11 Frås, mangel på viljestyrke
 10.12 Karakterstyrke, mådehold
 10.13 Have det dårligt, lide
 10.14 Irritere
 10.15 Velbehag, tilfredshed
 10.16 Beundre
 10.17 Smag, kunstnerisk sans
 10.18 Kritisk
 10.19 Livlighed, foretagsomhed
 10.20 Begejstring, glæde, lykke
 10.21 Morskab, latter
 10.22 Stemning
 10.23 Latterlig
 10.24 Alvorlig
 10.25 Kedelig, kede sig
 10.26 Utilfreds
 10.27 Frastødende
 10.28 Smagløs
 10.29 Forundret
 10.30 Chokeret
 10.31 Vrede
 10.32 Tristhed
 10.33 Græde, jamre
 10.34 Trøst, lindring
 10.35 Håb, tillid
 10.36 Ønske
 10.37 LigeGYldighed
 10.38 Mod
 10.39 Dumdrstig
 10.40 Forsigtig
 10.41 Bekymret
 10.42 Bange
 10.43 Fej, konfliktsky
 10.44 Stolt, selvsikker
 10.45 Selvoptaget, dominerende
 10.46 Almindelig, ordinær
 10.47 Beskeden, ydmyg
 10.48 Usikkerhed
 10.49 Samvittighed, skyldfølelse
 10.50 Medfølelse
 10.51 Næstekærlighed
 10.52 Velvilje
 10.53 Kærlighed, forelskelse
 10.54 Ulykkelig kærlighed
 10.55 Taknemmelighed
 10.56 Misundelse, jalousi
 10.57 Pirrelig, irriterabel
 10.58 Ikke bryde sig om, antipati
 10.59 Hårdhertet, samvittighedsløs
 10.60 Had
 10.61 Menneskeforagt

11 Tænkning

11.1 Instinkt
 11.2 Tanke, indskydelse

11.3 Overvejelse
 11.4 Begreb, forestilling
 11.5 Tema
 11.6 Nysgerrig
 11.7 Opmærksom
 11.8 Uopmærksom
 11.9 Sammenligne
 11.10 Skelne
 11.11 Måle, regne
 11.12 Logisk tænkning
 11.13 Begrundelse
 11.14 Konkludere
 11.15 Grundsætning, princip
 11.16 Meningsløs
 11.17 Bemærke, opdage
 11.18 Udtænke, opfinde
 11.19 Mening, holdning
 11.20 Skepsis, mistro
 11.21 Formodning, tro
 11.22 Godtroende
 11.23 Sandhed
 11.24 Fejltagelse
 11.25 Indbildning, illusion
 11.26 Antagelse
 11.27 Forstå
 11.28 Viden, erfaring
 11.29 Undervise, opdrage
 11.30 Eksamen
 11.31 Vildlede
 11.32 Lære, studere
 11.33 Skole
 11.34 Uddannelse
 11.35 Uvidenhed
 11.36 Negligere
 11.37 Huske
 11.38 Glemme
 11.39 Forvente
 11.40 Forudse
 11.41 Realitet
 11.42 Overraskelse
 11.43 Ærgrelse
 11.44 Klog
 11.45 Snedig
 11.46 Tolerant
 11.47 Intolerant
 11.48 Ubegavet, dum

12 Tegn, meddelelse, sprog

12.1 Tegn
 12.2 Fortælle
 12.3 Offentliggøre
 12.4 Hemmeligholde
 12.5 Fortale sig, sladre
 12.6 Nyhed
 12.7 Alarm

12.8 Sprog
 12.9 Udtale
 12.10 Sprogforstyrrelse
 12.11 Betegnelse, ord
 12.12 Betydning
 12.13 Intetsigende
 12.14 Sætning
 12.15 Tale
 12.16 Snakkesalig
 12.17 Tavshed
 12.18 Tiltale
 12.19 Spørgsmål
 12.20 Svar
 12.21 Enetale
 12.22 Bekræfte
 12.23 Benægte
 12.24 Samtale
 12.25 Grammatik
 12.26 Sprognormering
 12.27 Utydelig, uforståelig
 12.28 Retorik, billedsprog
 12.29 Korthed, sammendrag
 12.30 Ligefrem
 12.31 Udtryksfuld
 12.32 Udtryksløs
 12.33 Tale udenom
 12.34 Gøre forståelig, forklare
 12.35 Argumentere, bevise
 12.36 Modbevise
 12.37 Indvende, protestere
 12.38 Sige sandheden
 12.39 Lyve
 12.40 Overdrive
 12.41 Skrift
 12.42 Tryk, print
 12.43 Læse
 12.44 Skrive, dokumentere
 12.45 Brev
 12.46 Bog, hæfte
 12.47 Uddrag
 12.48 Oversættelse, fremmedsprog
 12.49 Kommunikation, presse

13 Videnskab

13.1 Studium, universitet
 13.2 Forskning, videnskab
 13.3 Eksperiment, forsøg
 13.4 Matematik
 13.5 Geometri, figur
 13.6 Statistik
 13.7 Fysik
 13.8 Elektricitet
 13.9 Kemi
 13.10 Grundstoffer
 13.11 Uorganisk kemi

- 13.12 Organisk kemi
- 13.13 Mineraler
- 13.14 Geologi
- 13.15 Metaller, legeringer
- 13.16 Biologi
- 13.17 Genetik
- 13.18 Humaniora
- 13.19 Samfundsvidenskab
- 13.20 Historie, arkæologi
- 13.21 Antropologi

14 Kunst og kultur

- 14.1 Kunst, kulturliv
- 14.2 Design, formgivning
- 14.3 Karikatur
- 14.4 Stilarter
- 14.5 Tegning, maleri
- 14.6 Grafik
- 14.7 Udsmykning
- 14.8 Billedhuggerkunst
- 14.9 Fotografi
- 14.10 Film og biograf
- 14.11 Musik
- 14.12 Musikstykker, koncerter
- 14.13 Sang
- 14.14 Ensemble
- 14.15 Musikinstrumenter
- 14.16 Opera og operette
- 14.17 Dans
- 14.18 Rytmisk musik
- 14.19 Velklang
- 14.20 Mislyd
- 14.21 Litteratur
- 14.22 Lyrik
- 14.23 Teater, optræden
- 14.24 Museum, udstilling

15 Socialt liv

- 15.1 Indbygger, befolkning
- 15.2 Fremmede, udlandet
- 15.3 Familie, slægtskab
- 15.4 Forlovelse
- 15.5 Ægteskab, samliv
- 15.6 Ugift, enlig
- 15.7 Utroskab
- 15.8 Skilsmisse
- 15.9 Gruppe
- 15.10 Forening
- 15.11 Agitere
- 15.12 Foreslå, bede om
- 15.13 Løfte
- 15.14 Enighed
- 15.15 Tilladelse
- 15.16 Udføre, lystre

- 15.17 Undlade, nægte
- 15.18 Advarsel, forbud
- 15.19 Anerkendelse
- 15.20 Smiger
- 15.21 Bedømmelse
- 15.22 Kritik
- 15.23 Omdømme
- 15.24 Skælde ud
- 15.25 Høflighed, hilsen
- 15.26 Lykønskning
- 15.27 Venskab
- 15.28 Lave sjov, drille
- 15.29 Kærlighedserklæring
- 15.30 Omsorg, trøst
- 15.31 Seksuel frigjorthed
- 15.32 Seksuel afholdenhed
- 15.33 Takke
- 15.34 Tilgive
- 15.35 Berolige
- 15.36 Uselskabelig
- 15.37 Fræk, uhøflig
- 15.38 Sarkasme, spot
- 15.39 Modstand
- 15.40 Fjendtlig
- 15.41 Konflikt
- 15.42 Magtudøvelse
- 15.43 Provokere
- 15.44 Konkurrere
- 15.45 Vold, slagsmål
- 15.46 Snyde
- 15.47 Afstraffe
- 15.48 Gengældelse, hævn
- 15.49 Undskyldning
- 15.50 Nederlag
- 15.51 Succes
- 15.52 Vække beundring
- 15.53 Prale
- 15.54 Social nedvurdering
- 15.55 Kendt, indflydelsesrig
- 15.56 Samfundslag
- 15.57 Aristokrati
- 15.58 Ledelse, chef

16 Mad og drikke

- 16.1 Sult, tørst
- 16.2 Grådighed
- 16.3 Slankekur, spiseforstyrrelser
- 16.4 Mæthed, appetitløshed
- 16.5 Spising, måltider
- 16.6 Mad og madretter
- 16.7 Krydderi
- 16.8 Alkoholfri drikke
- 16.9 Alkohol
- 16.10 Madlavning og husholdning
- 16.11 Tobak

- 16.12 Smag
- 16.13 Sødt
- 16.14 Surt
- 16.15 Stærkt, salt, bittert
- 16.16 Fad, uden smag
- 16.17 Velsmag
- 16.18 Dårlig smag
- 16.19 Lugt
- 16.20 Duft, vellugt
- 16.21 Stank
- 16.22 Lugtesans, smagssans

17 Sport og fritid

- 17.1 Sport
- 17.2 Sportsorganisation
- 17.3 Sportsbegivenhed
- 17.4 Konkurrence, turnering
- 17.5 Rangliste
- 17.6 Mesterskab og rekord
- 17.7 Træning
- 17.8 Sportsfaciliteter
- 17.9 Holdsport
- 17.10 Fodbold
- 17.11 Håndbold
- 17.12 Atletik
- 17.13 Gymnastik
- 17.14 Cykelsport
- 17.15 Motorsport
- 17.16 Hestesport
- 17.17 Ketsjersport
- 17.18 Kampsport
- 17.19 Vandsport
- 17.20 Vintersport
- 17.21 Friluftsliv, ekstrem sport
- 17.22 Andre sportsgrene
- 17.23 Spil
- 17.24 Leg og legetøj
- 17.25 Fridag, mærkedag
- 17.26 Fornøjelser og fritidsaktiviteter
- 17.27 Selskabelighed, fest
- 17.28 Rejser, turisme

18 Samfund

- 18.1 Parlament, regering
- 18.2 Stat, nation
- 18.3 Verdens lande og hovedstæder
- 18.4 Ideologi, styreform
- 18.5 Politiske holdninger
- 18.6 International politik
- 18.7 Politiker
- 18.8 Parti
- 18.9 Valghandling
- 18.10 Regere
- 18.11 Offentlig myndighed

- 18.12 Institution
- 18.13 Byråd, regionsråd
- 18.14 Offentlig forvaltning, tilsyn
- 18.15 Demokrati
- 18.16 Samfundsdebat
- 18.17 Protest, oprør
- 18.18 Undertrykkelse, diktatur
- 18.19 Ligestilling
- 18.20 Krig
- 18.21 Militær, hæstyrker
- 18.22 Fred, fredsarbejde

19 Apparater, teknik

- 19.1 Bolig
- 19.2 Byggeri
- 19.3 Bygningsdel
- 19.4 Møbler
- 19.5 Støtte
- 19.6 Beholdere til flydende ting
- 19.7 Beholdere til faste ting
- 19.8 Tøj, påklædning
- 19.9 Tekstil, håndarbejde
- 19.10 Pynt og smykker
- 19.11 Teknik
- 19.12 Værktøj, redskab
- 19.13 Maskine, apparat
- 19.14 Elektriske anlæg
- 19.15 Elektronik
- 19.16 Radio og tv
- 19.17 Telefon, e-mail
- 19.18 Computer
- 19.19 Data og software
- 19.20 Internet
- 19.21 Energiforsyning
- 19.22 Atomkraft
- 19.23 Bilteknik
- 19.24 Råstoffer, materialer
- 19.25 Simple våben
- 19.26 Skydevåben
- 19.27 Bomber, sprængstof
- 19.28 Militærudstyr

20 Økonomi, finans

- 20.1 Stillingsbetegnelser
- 20.2 Ansættelse
- 20.3 Lønarbejde
- 20.4 Fratrædelse

- 20.5 Arbejdsløshed
- 20.6 Arbejdsplads, arbejdsforhold
- 20.7 Arbejdsmarked
- 20.8 Besidde, eje
- 20.9 Andel
- 20.10 Rigdom
- 20.11 Fattigdom
- 20.12 Tilegnelse, erhvervelse
- 20.13 Begærlighed
- 20.14 Spare
- 20.15 Nærighed
- 20.16 Forære, forsørge
- 20.17 Gavmild
- 20.18 Overforbrug
- 20.19 Tab
- 20.20 Låne, udlåne
- 20.21 Låne, skylde
- 20.22 Betale tilbage
- 20.23 Fallit
- 20.24 Penge
- 20.25 Køb, handel
- 20.26 Salg, værdi
- 20.27 Dyr
- 20.28 Billig
- 20.29 Gratis
- 20.30 Vare
- 20.31 Butik
- 20.32 Offentlig økonomi
- 20.33 Erhvervsøkonomi
- 20.34 Privatøkonomi, forbrug
- 20.35 Indkomst
- 20.36 Pension
- 20.37 Bankvæsen
- 20.38 Værdipapirer
- 20.39 Økonomisk politik
- 20.40 Skat
- 20.41 Virksomhed, ledelse
- 20.42 Marked, konkurrence
- 20.43 Markedsføring
- 20.44 Bogholderi, regnskab
- 20.45 Overskud
- 20.46 Industri, produktion
- 20.47 Landbrugsvirksomhed
- 20.48 Forsikring

21 Ret, etik

- 21.1 Retskaffen
- 21.2 Anstændig

- 21.3 Moral
- 21.4 Uskyld
- 21.5 Anger, bedring
- 21.6 Kriminel
- 21.7 Personlig vinding
- 21.8 Bedrageri, uredelighed
- 21.9 Forbrydelse
- 21.10 Seksualforbrydelse
- 21.11 Anklage
- 21.12 Forsvar
- 21.13 Aftale, kontrakt
- 21.14 Forbehold
- 21.15 Sikkerhedsstillelse, garanti
- 21.16 Retsbegreb, retfærdighed
- 21.17 Lov
- 21.18 Lovløshed
- 21.19 Uret
- 21.20 Rettighed
- 21.21 Kriminologi
- 21.22 Stjæle
- 21.23 Domstol, ret
- 21.24 Dommer, advokat
- 21.25 Politi
- 21.26 Frifindelse
- 21.27 Domfældelse
- 21.28 Straf
- 21.29 Frihedsstraf, fængsel

22 Religion, overnaturlig

- 22.1 Religiositet, tro
- 22.2 Kætteri, hedenskab
- 22.3 Ikke-troende
- 22.4 Overnaturlig
- 22.5 Guddom
- 22.6 Bibelske personer og figurer
- 22.7 Det hinsidige, himmel
- 22.8 Underverden, helvede
- 22.9 Overtro, trolddom
- 22.10 Bøn, fromhed
- 22.11 Skinhellig
- 22.12 Indvielse, dåb
- 22.13 Kult
- 22.14 Præst
- 22.15 Kultsted, helligdom
- 22.16 Menighed
- 22.17 Astrologi